

در گفتگو با دکتر بلورچی مطرح شد:

حیات آزمایشگاه، وابستگی مستقیمی به "اقتصاد سلامت" دارد

رویدادهایی نظیر کنگره ارتقای کیفیت خدمات آزمایشگاهی، بهترین فرصت برای دیدار با استادان و پیشکسوتانی است که عمر خود را وقف ارتقای نظام سلامت کشور کرده‌اند. دکتر سید مهدی بلورچی، دبیر انجمن دکترای علوم آزمایشگاهی، از جمله چهره‌هایی است که تجربه مسئولیت در تمام سطوح این رشته - از تکنسینی و مدیریت بیمارستان تا مدیر کلی در وزارت بهداشت و حوزه ریاست دانشگاه تهران - را در کارنامه خود دارد. فرصت حضور ایشان در بیست و سومین کنگره ارتقای کیفیت خدمات آزمایشگاهی را غنیمت شمردیم تا در گفتگویی صمیمانه، چالش‌های امروز آزمایشگاه‌های کشور را از زاویه دید ایشان مرور کنیم. از چرایی بحران تعرفه‌ها و لزوم حمایت از صاحبان صنایع تجهیزات پزشکی تا دغدغه‌های ایشان برای نسل جوان و کیفیت آموزش دانشگاهی، از مهم‌ترین محورهای این گفتگوست. در ادامه، مشروح این گفتگو را با هم می‌خوانیم.

و درمان بود) به‌عنوان مشاور اجرایی فعالیت کردم. سال‌ها بعد به دانشگاه تهران منتقل شدم. در همین سال‌ها موفق به دریافت مدرک دکترای علوم آزمایشگاهی از دانشگاه علوم پزشکی ایران شدم که خدا را از این بابت شاکرم. به مدت ۱۰ سال سمت مدیرکل حوزه ریاست و مشاور ریاست دانشگاه تهران را بر عهده داشتم و هم‌زمان به تدریس درس هماتولوژی می‌پرداختم. سپس به‌ترتیب به‌عنوان قائم‌مقام حوزه اداری-مالی و قائم‌مقام حوزه درمان مشغول به خدمت شدم. در نهایت پس از بازنشستگی، «آزمایشگاه تشخیص پزشکی وشا» را تأسیس کردم که اکنون ۱۲ سال از اداره آن می‌گذرد و امروز در آستانه سالمندی در خدمت شما هستم.

♦ از مهم‌ترین چالش‌های فعلی جامعه آزمایشگاهیان را در حوزه تعرفه‌گذاری، مطالبات از سازمان‌های بیمه‌گر و هزینه‌های جاری آزمایشگاه‌ها برایمان بگویید؟
موضوع وضعیت اقتصادی آزمایشگاه‌ها، تعرفه‌گذاری، مطالبات معوق و هزینه‌های جاری - که از بیان

♦ جناب دکتر، لطفاً درابتدا یک بیوگرافی از خودتان بفرمایید؟
بنده در سال ۱۳۵۶، وارد آموزشگاه فنی علوم آزمایشگاهی شدم. پس از اتمام دوره فوق‌دیپلم، برای گذراندن طرح نیروی انسانی به استان زنجان رفتم و کار حرفه‌ای خود را از آنجا آغاز کردم؛ حتی در روستاهای منطقه رودبار الموت آزمایشگاه تأسیس کردم. در آن زمان که پزشک مستقر در منطقه وجود نداشت، من نسخه را از پزشک مرکز بخش تحویل می‌گرفتم، داروها را تهیه می‌کردم و به دست بیماران می‌رساندم. پس از چهارسال خدمت در بهداری استان زنجان، به دانشگاه ملی (شهید بهشتی فعلی) منتقل شدم و در بیمارستان لقمان به‌عنوان تکنسین آزمایشگاه انتصاب یافتم. سپس به سمت سوپروایزر آزمایشگاه ارتقا یافتم و در ادامه، به مدت ۶ سال مدیریت بیمارستان لقمان حکیم را بر عهده داشتم.

پس از دوران مدیریت بیمارستان، به وزارت بهداشت فراخوانده شدم و در سمت‌های مدیرکل و معاون مدیرکل نظارت، رئیس دفتر دکتر نوبخت (معاون وقت درمان) و سپس مشاور حوزه معاونت سلامت (که شامل بخش‌های بهداشت

جزئیات تکراری آن صرف نظر می‌کنم - مبحثی حیاتی و سرنوشت‌ساز است. همان‌طور که می‌دانید، حیات آزمایشگاه و به‌طور کلی تداوم ارائه خدمات بهداشتی و درمانی، وابستگی مستقیمی به «اقتصاد سلامت» دارد. اگر اقتصاد سلامت نادیده گرفته شود، چرخه ارائه خدمات درمانی و بهداشتی قطعاً آسیب‌پذیر خواهد شد.

امروزه اقتصاد سلامت حرف‌های زیادی برای گفتن دارد و به یک رشته علمی و دانشگاهی مجزا در داخل و خارج از کشور تبدیل شده است. ما دانشجویان زیادی را برای تحصیل در این رشته به خارج از کشور، به‌ویژه کشور انگلستان، اعزام کردیم. آنان پس از فارغ‌التحصیلی بازگشته‌اند و هم‌اکنون به‌عنوان قطب و محور مشاوره‌ای در وزارت بهداشت فعالیت می‌کنند و مشاوره سخاوتمندانه آنان، اقتصاد سلامت را به سمت ارائه خدمات بهتر هدایت می‌کند.

با این حال، چالش مطالبات پرداختی آزمایشگاه‌ها ضربه مهلکی به اقتصاد ارائه‌دهندگان خدمات سلامت وارد کرده است. اخباری که مبنی بر تعطیلی، رکود، کاهش فعالیت و تعدیل نیروی انسانی در آزمایشگاه‌ها به گوش می‌رسد، عواملی است که به بدنه سلامت کشور لطمه می‌زند. معتقدم وزارت بهداشت به‌عنوان متولی اصلی و دارنده حاکمیت بهداشت و درمان در کشور، باید به‌جای مداخلات مشورتی، «مداخله عملیاتی» انجام دهد. مصاحبه‌های متعدد وزیر، معاونان و مسئولان صاحب‌منصب اقدامات ارزشمندی است، اما این گفتارها جنبه شنیداری و مشورتی داشته و به‌مرور زمان به فراموشی سپرده می‌شود. در مقابل، مداخله عملیاتی فرآیندی اجرایی می‌سازد که وزارت بهداشت باید عملاً وارد آن شود.

در سالیان گذشته، سازمان تأمین اجتماعی و سازمان خدمات درمانی (بیمه سلامت فعلی) در حیطه نظارت مستقیم وزارت بهداشت قرار داشتند؛ وزارتخانه آن‌ها را از نظر مالی تغذیه می‌کرد و آن‌ها نیز موظف بودند بر اساس اصل حاکمیت خدمات درمانی، از وزارت بهداشت حمایت کنند. اما امروز این حمایت ملموس نیست، زیرا خود سازمان‌های بیمه‌گر دچار فرسایش اقتصادی شده‌اند؛ چرا که سرانه سلامت جامعه ارتقا نیافته یا کاهش یافته است. البته این نقیصه اصلاح نخواهد شد مگر با ورود و حمایت مستقیم دولت، سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی.

مسئله بعدی، تعرفه‌ها است. نمی‌توان در کشور نشست و همه ساله تعرفه‌ها را چند برابر کرد؛ زیرا با افزایش تعرفه‌ها، میزان پرداختی بیمه‌های پایه و تکمیلی افزایش می‌یابد، در حالی که این سازمان‌ها توان مالی پرداخت آن را ندارند. تعرفه‌های فعلی دچار بیماری و اشکال ساختاری است و این مشکل جز با حمایت همه‌جانبه از سازمان‌های بیمه‌گر پایه، درمان نخواهد شد. اعتقاد من این است که نباید صرفاً بر سر تعرفه‌ها، بدهکاران یا بیمه‌های پایه فریاد بزنیم، بلکه باید مسئله را از بنیاد اصلاح کنیم.

FIDAR RAYKA PHARMED

فیدار رایکا فارمد | نماینده انحصاری

www.FRPharmed.com

تهران، بلوار میرداماد، خیابان شمس تبریزی جنوبی، خیابان رامین پلاک ۱۶ واحد ۲۰ | تلفن تماس: ۰۲۱۲۲۲۷۱۴۹۵ | ۰۲۱۹۱۳۲۲۲۲۰ | ۰۲۱۲۱۰۰۰۹۳۳۱

با مشکلات ناشی از نوسانات ارزی مواجه هستند. انجمن راهکارهای خود را دارد و به عنوان گوش شنوای صنف، تمام تلاش خود را برای دریافت صحیح مشکلات و انتقال درست آن به مسئولان به کار می‌بندد. اما باید توجه داشت که بحث تجهیزات پزشکی و فرآورده‌های آزمایشگاهی، تافته جدا بافته از اقتصاد جهانی نیست.

ما معتقدیم در وهله اول باید از شرکت‌های تجهیزات پزشکی - اعم از تولیدکننده، واردکننده و تأمین‌کننده - حمایت شود. اگر به سوابق و اخبار نگاه کنید، می‌بینید که در تمام دنیا، دولت‌ها از صاحبان صنایع و تجار حمایت می‌کنند. وقتی رئیس‌جمهوری برای دیدار با سران کشورهای همسایه یا دوردست سفر می‌کند، تجار، صنعتگران و مدیران اقتصادی همراه او هستند؛ چرا که تفکر حاکم در جهان، تفکر تأمین نیازهای جامعه و توسعه صنایع پزشکی است.

به اعتقاد من، فعالان بخش تولید و تأمین تجهیزات پزشکی در شرایط فعلی دست به شاهکار زده‌اند و ستون‌های استوار اقتصاد سلامت کشور هستند که باید از آنان قدردانی کرد. آنان با وجود شرایط دشوار موجود، کیفیت آزمایشگاه‌ها را در سطح قابل قبولی نگه داشته‌اند که این امر مرهون تلاش تولیدکنندگان و تأمین‌کنندگان است. ما امروز بر سر شرکت‌ها فریاد نمی‌زنیم و به گونه‌ای برخورد نمی‌کنیم که آن‌ها را خسته و منفعل سازیم؛ بلکه انتظار ما از «دولت» است که بتواند از این مجموعه پشتیبانی کند.

ما به ارزی نیاز داریم که بتوانیم با آن در جامعه و اقتصاد جهانی به گفتگو بپردازیم. آیا می‌توان با ریال فعلی با اقتصاد جهانی ارتباط برقرار کرد؟ خیر. دولت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه باید ارزش پول ملی را به سطحی قابل قبول برسانند تا بتوانیم به جای کلام، با قدرت پول ملی گفتگو کنیم؛ یعنی ریال ما توان برابری و تبادل با پوند، دلار، یوان چین و سایر ارزهای معتبر جهانی را داشته باشد.

برای شرکت‌های تجهیزات پزشکی، ریال و درآمد حاصل از آن، یک ابزار تفریحی یا توسعه تسهیلات شخصی نیست، بلکه ابزاری برای گفتگو با جهانی است که کالا را تولید، تأمین و صادر می‌کند. یک شرکت با این ریال می‌خواهد با اروپا، چین و

از قدیم گفته‌اند دو وزارتخانه «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» و «آموزش و پرورش» مجموعه مواردی هستند که بر اساس ارائه خدماتشان می‌توانند دولت را به اتخاذ تصمیمات منطقی، عقلانی و متناسب با نیاز جامعه وادار کنند. اکنون مسئله این است که افزایش پی‌درپی قیمت‌ها (نظیر قیمت بنزین) مشکلی را حل نمی‌کند؛ ما نیازمند تجدیدنظر در نگاه مدیریتی خود به اداره جامعه هستیم. رهبران و مدیران کلان جامعه باید نگاه خود را به وضعیت اقتصادی، رفاه، کیفیت خدمات سلامت و خدمات آموزشی مردم تغییر دهند. این تغییر باید شجاعانه، عزتمندانه و در جهت منافع عمومی دولت و مردم صورت گیرد. اگر این تحولات ساختاری انجام نشود، فریاد زدن بر سر مطالبات و افزایش تعرفه‌ها هرگز مشکل کشور و مردم را حل نخواهد کرد.

♦ در حال حاضر وضعیت تأمین کیت و تجهیزات آزمایشگاهی توسط شرکت‌های تأمین‌کننده چگونه است؟ راهکار انجمن برای مدیریت نوسانات ارزی و تأمین تجهیزات با کیفیت چیست؟
در حال حاضر آزمایشگاه‌ها در تأمین کیت و تجهیزات

هند تجارت کند. همان طور که برای ارتباط با دنیا به زبان های انگلیسی، فرانسوی یا اسپانیایی نیاز است، برای تجارت نیز به واحد پولی معتبر نیاز داریم. اگر این اصلاحات ارزی و ساختاری صورت گیرد، نتیجه آن چیزی جز رضایت مردم و موفقیت حاکمیت نخواهد بود. بنابراین نباید شرکت های تولیدی و تامین کننده را تحت فشار سیستم های بروکراسی اداری قرار دهیم، بلکه باید به توانمندسازی ابزار اقتصادی آن ها یعنی حفظ ارزش پول ملی کمک کنیم.

♦ ارزیابی شما از کیفیت آموزش دانشگاهی در رشته های تخصصی علوم آزمایشگاهی در ایران چگونه است؟ آیا این کیفیت را رضایت بخش می دانید؟

سیستم آموزشی کشور متأسفانه به لحاظ نیروی انسانی دچار افت شده است و این افت آموزشی، ضربه مستقیمی به کیفیت فارغ التحصیلان رشته علوم آزمایشگاهی وارد می کند. نبود درآمد کافی، حقوق نامناسب پرداختی به کارکنان آزمایشگاه و کاهش شدید امید به آینده، از مهم ترین علل افت کیفیت آموزشی هستند.

دانش آموختگانی که امروزه در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد فارغ التحصیل می شوند، از نظر میزان دستمزد، امکان ادامه تحصیل، امید به زندگی و دسترسی به حقوق صنفی و انسانی با بن بست مواجه شده اند. این فشارها دانشجویان و نیروهای جوان را منفعل کرده است. زمانی که دانشجو ناامید می شود، استاد نیز تحت تأثیر قرار می گیرد.

از سوی دیگر، زیرساخت ها و فضاها فیزیکی دانشگاه ها نیز دچار افت کیفیت شده اند. اگر به تاریخچه دانشگاه تهران نگاه کنید، هنگام زنگ دانشگاه، دانشجویان دانشکده های پزشکی، مکانیک، فنی و ادبیات در یک محیط پویا گرد هم می آمدند. اما امروزه شرایط فیزیکی دانشگاه ها تغییر کرده؛

در مناطق بسیار دورافتاده زمین های پهناور می گیرند و ساخت و ساز می کنند، در حالی که دانشجویان در آن فضاها ایزوله و با وسایل ایاب واذهاب نامناسب دچار چالش هستند. در مجموع معتقدم کیفیت آموزش به شدت کاهش یافته است. علت اصلی آن را می توان در فضای فیزیکی نامناسب، نیروی انسانی سرخورده، حقوق و دستمزد ناهمخوان و عدم وجود آینده ای روشن برای ادامه تحصیل و ساختن حداقل های یک زندگی دانست که نظام آموزشی ما را دگرگون کرده است؛ مسئولان باید به داد این وضعیت برسند.

♦ به عنوان کلام پایانی، چه پیشنهاد یا پیام مشخصی برای مسئولان بالادستی دارید؟

به عنوان پیام پایانی به مسئولان بالادستی، تأکید می کنم که روزنامه نگاران و اصحاب رسانه آئینه بازتاب واقعیت های جامعه هستند. اگر یک روزنامه نگار بتواند با همراهی هنرمندان عرصه عکاسی، فیلم برداری، تولیدات هوش مصنوعی و فعالان شبکه های اجتماعی فعالیت خود را منسجم کند، بسیار تأثیرگذار خواهد بود.

نباید صرفاً به بیان شفاهی مشکلات دانشگاه و فضاها آموزش بسنده کرد؛ مسئولان باید تمام انرژی خود را صرف تأمین نیازهای روزنامه نگاران و هنرمندان فعال در مطبوعات کنند، برای آنان بورسیه های آموزشی در دانشکده های معتبر خبری فراهم سازند تا بتوانند واقعیت های جامعه را به درستی منعکس کنند. اگر این انعکاس به درستی صورت گیرد، قطعاً مدیران جامعه تحت تأثیر قرار می گیرند و تصمیمات اصلاحی خواهند گرفت. راهی جز این وجود ندارد؛ تنها اصحاب رسانه که درد جامعه را به واسطه شغل خود به خوبی درک می کنند، می توانند این مسیر را هموار سازند.

FIDARRAYKA PHARMED

فیدار رایکا فارمد | نماینده انحصاری

www.FRPharmed.com

molbio

INNOVATE • IMPACT • INSPIRE

immuno concepts

FENGHUA

SUPERYEARS

تهران، بلوار میرداماد، خیابان شمس تبریزی جنوبی، خیابان رامین پلاک ۱۶ واحد ۲۰ | تلفن تماس: ۰۲۱۲۲۲۷۱۴۹۵ | ۰۲۱۹۱۳۲۲۲۲۰ | ۰۲۱۰۰۰۹۳۳ | ۰۲۱۰۰۰۹۳۳